

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1928/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról szóló 299/2017. (X. 17.) Korm. rendelet 15. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó Korlátolt Felelősségű Társaság jogi képviselője (Dr. Puskás Zoltán Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Puskás Zoltán) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában – a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának, a normavilágosság és a kellő felkészülési idő követelményének sérelme okán – az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből származó jogbiztonság követelménye, továbbá az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdése sérelme miatt kérte a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról szóló 299/2017. (X. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 15. § (4) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz és az alapjául szolgáló előzmények az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó a közcélú villamosenergia-hálózatba megújuló energiát (napenergiát) termelő és betápláló gazdasági társaság, amelyet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: hivatal) 2021. február 9-én kelt határozatával (a továbbiakban: határozat) a megújuló energiaforrásból történő villamosenergia-termelést megvalósító beruházások ösztönzése érdekében kiírt pályázat nyertesévé nyilvánított, és megállapította az R. szerinti zöld prémium jogosultságát.
- [4] Ezt követően a villamosenergiáról szóló 2007. évi LXXXVI. évi törvény (a továbbiakban: Vet.) 10. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az indítványozó és a

Magyar Villamosenergia-ipari Átviteli Rendszerirányító Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: rendszerirányító vagy MAVIR) mint átviteli rendszerirányító 2024. június 1-jén prémium támogatási szerződést (a továbbiakban: szerződés) kötöttek.

- [5] A prémium támogatás (a továbbiakban: támogatás) kifizetéséről és a kifizetéssel összefüggő együttműködésről szóló feltételeket a MAVIR üzletszabályzatának VII/7.7.c. melléklete határozza meg. Ennek értelmében a szerződést a felek a melléklet szerinti választólap aláírásával kötik meg. A jogviszony tartalmát a választólap és mellékletei, valamint a MAVIR üzletszabályzatának mindenkor hatályos melléklete szerinti „Megállapodás prémium támogatás kifizetéséről és a kifizetéssel összefüggő együttműködés feltételeiről” szóló Prémium Támogatás Szerződés minta (a továbbiakban: megállapodás vagy szerződés minta) együtt hozzák létre. A választólap 7. pontja szerint a MAVIR a szerződés minta hivatal által jóváhagyott módosítása szerinti szöveggel egyoldalúan módosíthatja a szerződéses jogviszonyt.
- [6] A megállapodás 25. pontja a felek között felmerült jogviták tekintetében a MAVIR üzletszabályzata IV/1.18. alpontját rendeli alkalmazni, amely szerint „A felek a szerződés értelmezésével, teljesítésével, megszüntetésével kapcsolatban keletkezett vitájukat egymás között, békés úton tárgyalásokkal igyekeznek rendezni. Ennek sikertelensége esetén a Szerződő Felek szerződéssel kapcsolatos valamennyi jogvitájuk eldöntésére a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény illetékességre vonatkozó rendelkezései szerinti Bíróság jogosult”.
- [7] A szerződés 10. pontja az R. szerződés megkötésekor hatályos 15. § (4) bekezdésében írtakkal egyezően rögzíti, hogy nem fizethető ki prémium támogatás a közvetlenül egymást követő, negatív árakkal jellemzett időszakban megtermelt villamos energia után, ha a hazai szervezett villamosenergia-piac másnapi órás árai legalább hat egymást követő órában negatívak.
- [8] A megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia, valamint a kapcsolatosan termelt villamos energia kötelező átvételéről és átvételi áráról szóló 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet és a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról szóló 299/2017. (X. 17.) Korm. rendelet módosításáról szóló 26/2025. (II. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr.) 2025. március 1. napi hatállyal az R. előző bekezdésben említett rendelkezését akként módosította, hogy a hat egymást követő óra időtartam helyébe a hat egymást követő elszámolási mérési időegység fogalmát léptette.
- [9] A MAVIR a módosítás hatálybalépését követően a támogatás összegét az új rendelkezés szerint számolta el, ezért az indítványozó 2025. április, május és június hónapra kiállított számláit összesen 1 056 598 forinttal csökkentve fizette ki.
- [10] Az indítványozó által csatolt dokumentumok alapján megállapítható, hogy a felek között több levélváltásra is sor került a támogatás elszámolása tekintetében, azonban egyetértés nem alakult ki közöttük.

- [11] A MAVIR 2025. június 25. napi hatállyal az új rendelkezésnek megfelelően módosította az üzletszabályzata mellékletét képező szerződésminta 10. pontját. E szerint „[h]a a szervezett villamosenergia-piac másnapi órás árai legalább 6 egymást követő elszámolási mérési időegységben negatívak, akkor a közvetlenül egymást követő negatív árakkal jelzett órákban történt termelésre nem fizethető ki prémium a Premizált Termelőnek”.
- [12] 2.2. Az indítványozó álláspontja szerint az R. 15. § (4) bekezdése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezetett jogbiztonság követelményének több részelemét és az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdését.
- [13] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét elsősorban a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelme okán állítja. Értelmezésében az R. 2025. március 1. napjától hatályos 15. § (4) bekezdése egy már korábban létrejött, hatósági döntésen alapuló, tartós támogatási jogviszony tartalmát utólag számára hátrányosan változtatta meg.
- [14] Az *ad malam partem* jelleg tekintetében előadta, hogy a MAVIR az R. módosításának hatálybalépését követően azt azonnal elkezdte alkalmazni. Ebből logikusan következik, hogy az indítványozó minden évben csökkenő összegű támogatásra számíthat, ami bevételkiesést jelent a számára.
- [15] Utalt arra is, hogy a módosítással előidézett változás alapjaiban borítja fel azt a kiszámíthatóságot, amelyre az indítványozó a pályázaton való részvétele, a szerződés megkötése és a beruházás megvalósítása során hagyatkozott. A helyzetét súlyosbítja az is, hogy a szerződést nem szüntetheti meg a hivatal által kiadott, a támogatási jogosultságot megállapító határozatában előírt támogatási időtartam vagy a támogatás alá eső teljes villamosenergia-mennyiség elszámolását megelőzően.
- [16] Az indítványozó az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmét a kellő felkészülési idő követelménye sérelme okán is állítja, mert az új jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között mindössze két nap telt el.
- [17] A normavilágosság sérelmét az indítványozó abban látja, hogy az R. támadott rendelkezése a „mérési időegység” fogalmát alkalmazza anélkül, hogy annak tartamát meghatározná. A mérési időegység a gyakorlatban az áramtözsdei elszámolási rendszerhez igazodik, a fogalom normatív meghatározása azonban hiányzik. Álláspontja szerint a fogalom meghatározásának hiánya értelmezési bizonytalanságot eredményez, amely a jogalkalmazás során eltérő gyakorlat kialakulásához vezethet, és ezáltal sérti a jogbiztonság követelményét.
- [18] Az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésének sérelmét az indítványozó arra alapítja, hogy a R. módosítása ellentétes a Vet.-ben rögzített, garanciális elvekkel. Álláspontja szerint a Vet 9. § (1)–(2) bekezdése a megújuló energiaforrásból történő villamosenergia-termelés ösztönzését kiemelt közérdeknek ismeri el, ezzel összhangban a 10. § (1) bekezdés a) pontja a prémium típusú támogatási rendszert olyan konstrukcióként határozza meg, amelynek biztosítania kell a hosszú távú

kiszámíthatóságot. A támogatás feltételeinek utólagos szigorítása e törvényi céllal ellentétes, mivel nem stabil, hanem utólag módosítható és bizonytalan környezetet teremt.

- [19] 2.3. Az energiaügyi miniszter tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az indítvánnyal kapcsolatos véleményéről.
- [20] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a befogadhatóság törvényi feltételeinek.
- [21] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panaszt a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az R. indítvánnyal támadott rendelkezései 2025. március 1. napján léptek hatályba, ezért a 2025. július 17. napján előterjesztett alkotmányjogi panasz határidőben benyújtottnak minősül.
- [22] 3.2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján akkor terjeszthető elő alkotmányjogi panasz, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette.
- [23] A kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, mert a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól. A személyes érintettség az indítványozó alapjogát érintő sérelmét jelenti, ám az indítványozó nem csak akkor személyesen érintett, ha ő a norma címzettje. Ha a norma címzettje harmadik személy, a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés maga érinti-e az indítványozó alapjogát; végül az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, csak a konkrét esetben lehet eldönteni {vö. 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31]}.
- [24] 3.2.1. Az indítványozó a támadott rendelkezés címzettje, annak szerződéses alkalmazása jogi helyzetének megváltozását idézi, illetve idézheti elő, így személyes érintettsége megállapítható.
- [25] 3.2.2. Az Alkotmánybíróság korábban már rögzítette: nem állapítható meg a közvetlen érintettség abban az esetben, ha a támadott jogszabály alkalmazása nem

zárja el az indítványozót attól, hogy igényét bírósági úton érvényesítse {lásd: 3234/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [11]–[12]; [15]–[16]}.

- [26] Az Alkotmánybíróság e helyütt utal arra, hogy – bár az indítványozó és a MAVIR között létrejött szerződés lényeges elemei jogszabályi előírásokon, így a támadott rendelkezésen is, illetve a határozaton alapulnak, – a közvetlen kötelezettségek és jogosultságok a felekre a szerződés alapján hárulnak. Sem a határozat, sem pedig a támadott rendelkezés önmagában nem hoz létre jogviszonyt a MAVIR és az indítványozó (mint jogosult) között. A Vet. 10. § alapján a prémium típusú támogatás alá eső villamosenergia-termelők kötelesek a rendszerirányító üzletszabályzata szerinti szerződést megkötni, azaz a felek közötti jogviszonyt e szerződés alapján kell megítélni.
- [27] A jelen esetben 2025. június 25-én került sor a MAVIR részéről a szerződés egyoldalú módosítására a választólap 7. pontja alapján. A szerződés 25. pontja kifejezetten rögzíti, hogy a felek – egyebek mellett – a szerződés teljesítésével kapcsolatos jogvitákat elsődlegesen tárgyalásokkal igyekeznek rendezni, ennek eredménytelensége esetén a szerződéssel kapcsolatos valamennyi jogvita elbírálására a polgári perrendtartás szabályai szerinti bíróság jogosult. Ebből következően az indítványozó nincs elzárva attól, hogy a szerződésből eredő esetleges elszámolási igényét polgári peres úton érvényesítse.
- [28] Annak megítélése, hogy a szerződés módosítása jogszerű volt-e, továbbá az, hogy a MAVIR az R. támadott rendelkezése szerinti elszámolást a szerződés módosítását megelőzően jogszerűen alkalmazta-e – a rendesbíróságok hatáskörébe tartozó – szakjogi, törvényességi kérdés.
- [29] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy közvetlenül nem a támadott jogszabályi rendelkezés okozza az állított jogsérelmet, hanem a szerződés módosítása és az a tény, hogy a MAVIR az R. szerinti elszámolást alkalmazta a Módr. hatálybalépését követően. A támadott jogszabály nem zárja el az indítványozót attól, hogy a jogosnak vélt igényét bírósági úton érvényesítse, ezért az Abtv. 26. § (2) bekezdés *a)* pontjában foglalt közvetlen érintettség követelménye nem teljesül.
- [30] 4. A kifejtettek alapján az indítvány nem felel meg az Abtv. 26. § (2) bekezdésében meghatározott befogadhatósági feltételeknek, ezért az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.
- [31] E helyütt utal az Alkotmánybíróság arra, hogy mindez nem jelenti azt, hogy alkotmányjogi panasz alapján ne lenne vizsgálható a támadott jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangja. Amennyiben a rendes bíróság a támadott normát alkalmazva az indítványozóra nézve kedvezőtlen döntést hoz, az indítványozó – az Abtv. 30. §-a szerinti határidőn belül – az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt terjeszthet elő.

Budapest, 2026. június 2.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró